

קובץ
תוך הנחל

דיבורים נוראים ונפלאים שנאמרו
בשבת קודש פרשת שופטים תש"ע

מפ"ק כ"ק הרה"צ מוהרא"ש שליט"א

יוצא לאור חודש אלול תשע"א

תוך הנחל

ליל שבת קודש פרשת שופטים ה'תש"ע

בליל שבת קודש במעודה ראשונה, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד מענין מצות מינוי שופטים והאעדת עדים המוזכר בפרשת השבוע, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, כתיב בפרשת השבוע (דברים י"ט) **ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני ה' לפני הכהנים והשופטים אשר יהיו בימים ההם, ופירש"י, ועמדו שני האנשים, בעדים הכתוב מדבר וכו', אשר להם הריב, אלו בעלי הדין, לפני ה', יהיה דומה להם כאילו עומדין לפני המקום וכו', אשר יהיו בימים ההם, יפתח בדורו כשמואל בדורו וכו', עיין שם, ולפי פירוש רש"י יתפרש הכתוב כאילו חסר וי"ו, ועמדו שני האנשים "ו"אשר להם הריב לפני ה', שיעמדו שני העדים, וגם האנשים אשר יש להם הריב, לפני ה', וידעו שעכשיו עומדים לפני המקום, ועמדו בכבוד לפני כהנים והשופטים אשר יהיו בימים ההם, יהיו מי שיהיו, כי יפתח בדורו כשמואל בדורו, ואין לך אלא שופט שבימך, ויש להבין הקשר בין כל הדברים המוזכרים בפסוק זה, שני העדים עם שני בעלי דינים, לפני ה', ולפני הכהנים והשופטים שבימים ההם.**

ויש לומר שהתורה מעוררת אותנו על גודל זהירות הדין והמשפט, שצריכין כל העוסקים בדין, כולל בעלי הדינים, העדים והשופטים הדיינים, לדעת היטב שהם עומדים לפני ה', והשם יתברך, שהוא יודע תעלומות – שומע דבריהם, ומבחין היטב מי אומר אמת או לא, ולכן צריכין לפסוק הדין על ידי שני עדים כשרים, המעידים ברור מה שראו, ולא מאומד הדעת או משמועה או עד מפי עד, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ל"ז ע"א) ומאיימין על העדים, שמא תאמרו מאומד ומשמועה וכו', ופירשו בגמרא (שם עמוד ב'), מה נקרא מאומד, שמא כך ראיתם, שרץ אחר חבירו לחורבה ורצתם אחריו ומצאתם סייף בידו ודמו מטפטף והרוג מפרפר, אם כך ראיתם, לא ראיתם כלום, כי עדות העדים צריכה להיות ממה שראו ברור בעיניהם, ולא מחמת שום סברא או אומד הדעת, ומספרת הגמרא (ע"ב), אמר רבי שמעון בן שטח, אראה בנחמה אם לא ראיתי אחד שרץ אחר חבירו לחורבה, ורצתי אחריו וראיתי סייף בידו, ודמו מטפטף והרוג מפרפר, ואמרתי לו, רשע, מי הרגו לזה, או אני או אתה, אבל מה אעשה שאין דמך מסור בידי, שהרי אמרה תורה על פי שנים עדים יזמת המת וכו', עיין שם, הרי אפילו דבר שהיה ברור לתנא שמעון בן שטח, כל זמן שלא ראה בעיניו, היה אסור לו לומר עדות, כי עומדים לפני ה', ואסור לומר דבר שלא ראה ברור בעיניו.

וגם הכהנים והשופטים צריכין לדעת מי הם דנים ולפני מי הם דנים, כי דין ושופט היא אחריות נוראה ועצומה מאד, וכמו שאמרו

חכמינו הקדושים (יבמות ק"ט ע"ב), לעולם יראה דיין עצמו כאילו חרב מונחת לו בין יריכותיו וגיהנם פתוחה לו מתחתיו, וגדולי הדיינים היו חוזרים בתשובה לפני שפסקו איזה דין תורה, והיו אומרים ויודו בלב נשבר לפני העדים ובעלי הדינים, ולפעמים היו בעלי הדין חוזרים ומודים על האמת רק על ידי שראו וידוי הדיינים, כי נתעוררו שהם עומדים עכשיו לפני ה', ואין שייך לשקר לפני המקום, כי הוא יתברך יודע כל תעלומות לב.

וזהו "לפני הכהנים והשופטים אשר יהיו בימים ההם" ופירש"י יפתח בדורו כשמואל בדורו, כי אף על פי שהיה יפתח בן אשה זונה וגרשו אותו אחיו, וכתיב (שופטים י"א) ויתלקמו אל יפתח אנשים ריקים ויצאו עמו, אבל אחר כך כשביקשו אותו נשמות ישראל שיצא לפניהן למלחמה, כי היה גבור חיל, כתיב, וידבר יפתח את כל דבריו לפני ה' במצפה, שהיתה לו התבודדות, ופירש כל שיחתו לפני השם יתברך, וזה נקרא מנהיג אמיתי, שמכנים אמונה וידיעת אמתת מציאותו יתברך בתוך המקורבים שלו, ולכן בוודאי על מנהיג כזה נאמר "יפתח בדורו כשמואל בדורו", ולא כמו שבני אדם חושבים שעל כל כסיל ופתי שעולה לגדולה נאמר "יפתח בדורו כשמואל בדורו", רק על מנהיג ושופט המדבר כל דבריו לפני השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ומכנים ידיעה זאת בבני אדם, שגם הם ידעו שהם עומדים לפני ה', ויכולים לפרש כל דבריהם לפני השם יתברך, על מנהיג כזה נאמר "יפתח בדורו כשמואל בדורו", ואליו צריכין בוודאי לציית ולשמוע.

וזהו המשך הפסוק, ועמדו שני האנשים אשר להם הריב "לפני ה'" לפני הכהנים והשופטים אשר יהיו בימים ההם, כי אם תבואו לכהן ושופט שהוא כמו יפתח בדורו, שיודע שעומד "לפני ה'", ותמיד מדבר כל דבריו לפני ה', אזי תזכו למשפט אמת, שמדברי העדים יצאו דברים ברורים עד שידונו הדיינים דין אמת, ותהיה להם סיעתא דשמיא בכל אשר יפסקו וידונו.

וסיפר מוהרא"ש נ"י, שראה זאת בעיניו איך שאסור לדון אף פעם מאומד ומשמועה, וכמעשה של שמעון בן שטח, כי פעם בא אליו אחד שהיתה כל חולצתו מוכתמת בדם, ובכה לפני מוהרא"ש נ"י שאיש פלוני הכה אותו מכות רצה עד שפוך דם, ותיכף ומיד התקשר מוהרא"ש נ"י במלפון לאיש ההוא שיבוא לפניו, ולשמוע ממנו מה היה הסיפור, וענה ואמר למוהרא"ש נ"י שאינו יכול לבוא כעת, רק יבוא אחר קצת זמן, וחרה למוהרא"ש נ"י מאד שמסרב לבוא לפניו תיכף ומיד, ובפרט שהאיש האחר יושב ובוכה ובגדיו מלאים דם, ואמר לו למוהרא"ש נ"י שצריך לבוא תיכף ומיד, אבל ההוא ענה עוד הפעם שיקח קצת זמן, אבל אחר כך יבוא... והנה עבר קצת זמן והאיש השני הגיע למוהרא"ש נ"י, וכל הראש שלו וגם אוזן ימנית שלו היו חבושים בתחבושת, וביקש מחילה ממוהרא"ש נ"י שלא היה יכול לבוא תיכף ומיד, כי היה בטיפול בבית חולים, וסיפר, שהיה לו ריב עם האיש הנ"ל, וההוא קפץ עליו ונשך אותו כמו כלב באזנו, ונשפך ממנו דם הרבה, וכל דמו זב על הבגדים של האיש ההוא, ומה שהיו בגדיו מלוכלכים בדם היה מן הדם של

האיש שהוא בעצמו נשך אותו, אבל הוא בכה לפני מוהרא"ש נ"י כאילו זה הדם שלו... ואז ראה מוהרא"ש נ"י שאסור לשמוע אף פעם צד אחד, וכמו שהזהירנו חכמינו הקדושים (סנהדרין ז' ע"ב) על הפסוק (דברים א') שמוע בין אחיכם, אזהרה לדיין שלא ישמע דברי בעל דין שלא בפני חברו, וגם אסור לדיין לדון מאומד ומשמועה, רק צריכין לשמוע היטב ב' הצדדים, ולזכור שכולם עומדים לפני ה', ואז בוודאי יזכה לפסוק דין אמת לאמיתה, והשם יתברך יזכינו להיזהר מאד בכל מצוות שבין אדם למקום ובין אדם לחברו, ולדעת שאנחנו עומדים תמיד לפני ה', ואזי הקדוש ברוך הוא ידון אותנו תמיד לכף זכות, ונזכה לחזור בתשובה שלמה לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת שופטים ה'תש"ע

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביו"ל בליקומי מוהר"ן חלק א' סי' ז' המדבר מאמת ומאמונה, ומהתקרבות לצדיקים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), דע, כי עיקר הגלות אינו אלא בשביל חסרון אמונה, כמו שכתוב (שיר השירים ד): "תבואי, תשורי מראש אמנה", ואמונה הוא בחינת תפלה, כמו שכתוב (שמות י"ז): "ויהי ידיו אמונה", ותרגומו: 'פרישן בצלו', וזה בחינת נסים למעלה מהטבע, כי התפלה למעלה מהטבע, כי הטבע מחייב כן, והתפלה משנה הטבע, וזה דבר נס, ולזה צריך אמונה, שיאמין שיש מחדש ובידו לחדש דבר כרצונו, ועיקר אמונה, בחינת תפלה, בחינת נסים, אינו אלא בארץ ישראל, כמו שכתוב (תהלים ל"ז): "שכן ארץ ורעה אמונה", ושם עיקר עליות התפלות, כמו שכתוב (בראשית כ"ח): "וזה שער השמים", אבל אי אפשר לבוא לאמונה אלא על ידי אמת, כמוכא בזוהר (בלק קצח:): "והיה צדק אזור מתניו ואמונה" וכו' (ישעיהו י"א), היינו צדק, היינו אמונה, ואמרו שם: 'אמונה אתקריאת, כד אתחבר בה אמת', ואי אפשר לבוא לאמת אלא על ידי התקרבות לצדיקים וילך בדרך עצתם; ועל ידי שמקבל מהם עצתם, נחקק בו אמת וכו', עיין שם כל זאת בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הגה רביז"ל מגלה בתורה זו את סוד הגאולה, היינו התגלות האמונה הקדושה בעולם, כי תיכף ומיד שיבואו כל הבריות אל אמונה ברורה בו יתברך, ויתקיים מקרא שכתוב (ישעיה י"א) ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, אזי תהיה הגאולה, וכולם ישירו שיר האמונה אליו יתברך, וכמו שכתוב

(שיר השירים ד') תבואי תשורי מראש אמנה, ולהיפך, כל הגלות, היא רק בשביל חסרון אמונה, כי תיכף ומיד שאדם נופל מאמונתו בו יתברך, ונדמה לו שהכל טבע מקרה ומזל, חס ושלום, הוא נופל לגלות עמוקה מאד, והכל חשוך בעדו רחמנא ליצלן, מה שאין כן האמונה, מאירה את חיי אדם מאד, ומקרבת לו הגאולה, וכמו שכתוב (תהלים ס"ט) קרבה אל נפשי גאלה, כי יודע שהקדוש ברוך הוא מנהיג כל הטבע, והוא יתברך עושה נסים ונפלאות עמנו בכל עת ובכל שעה, ולכן מתבטל כל מושג של גלות אצלו, והוא חי מעין הגאולה ממש.

והנה איך יודעים אם אדם אוהז באמונה באמת, זהו על ידי תפילה, כי תפילה נקראת אמונה, וכמו שכתוב (שמות י"ז) ויהי ידיו אמונה, ותרגומו, פרישן בצלו, היינו פרוסות בתפילה, כי האמונה תולה בפה של אדם (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' מ"ד), וכפי שאדם מרבה להתפלל אליו יתברך, כן נקבעת בו האמונה, וכמו שכתוב (תהלים פ"ט) אודיע אמונתך בפי, וכן כתיב (שם קמ"ו) האמנתי כי אדבר, כי כל דיבור של תפילה קובע האמונה בלבו, ולאט לאט האמונה מתבררת ומודככת אצלו מאד, עד שזוכה להכיר הנסים והנפלאות שהשם יתברך עושה עמו בכל עת, כי כפי ריבוי האמונה והתפילה, כן התגלות הנסים.

והנה עיקר המקום של גילוי אמונה ושל תפילה ושל נסים הוא בארץ ישראל, כי על ארץ ישראל נאמר (תהלים ל"ז) שכן ארץ ורעה

אמונה, שמי שיושב בארץ ישראל רועה ואוכל אמונה, עד שהאמונה נכנסת בקרבו (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קנ"ה), כי על ארץ ישראל נאמר (דברים י"א), תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, שההסתכלות של השם יתברך בארץ ישראל בהשגחה תמידית, וכל מי שיושב בארץ ישראל לשם שמים, להכיר גילוי השגחתו יתברך, ממשיך על עצמו הארה מיוחדת מאור האמונה, וזוכה להכלל בה לגמרי.

ואומר רביז"ל, שאי אפשר לבא לאמונה כי אם על ידי אמת, כי עיקר האמונה אינה אלא במה שאין השכל מבין, ואם כן, מהיכן יבוא להאמין במה שצריך להאמין, הלא יש גם כל מיני אמונות כוזבות, כגון אמונות טפילות של הגוים ועובדי עבודה זרה, רחמנא ליצלן, ואיך יבוא לידי אמונה מהורה, להאמין בבורא יתברך שמו, אחד יחיד ומיוחד, שאין מציאות בלעדו יתברך כלל, והתירוץ הוא, על ידי "אמת", כי אם ירצה האדם להסתכל על האמת לאמיתה, יבין מאליו, שצריכין להאמין בהשם יתברך ובצדיקו האמיתיים ובתורתו הקדושה, כי ראוי לכל בר דעת, ולמי שיש לו מוח בקדקדו, להסתכל על האמת היטב בעין האמת בלי שום נצחון וקנטור כלל, ואז בוודאי יזכה לאמונה שלמה, כי אף על פי שלא יזכה להבין הדבר היטב בדעתו, אף על פי כן אם יסתכל על האמת לאמיתה, יזכה להבין בדעתו, שראוי לו להאמין בהשם יתברך ובצדיקו האמיתיים ובתורתו הקדושה.

ואומר רביז"ל, שזהו סוד דברי הזוהר הקדוש (בלק קצ"ח:), על הפסוק (ישעיה י"א) והיה צדק אזור מתניו ואמונה אזור חלציו, שלמשיח יהיה אזור וחגורה של צדק ואמונה, ושואל הזוהר, היינו צדק היינו אמונה, כי המלכות של הקדוש ברוך הוא נקראת "צדק", שהוא ענין דין ומשפט, וכן אמונה היא המלכות, כי מקבל עול מלכותו יתברך על ידי האמונה בו יתברך, ואם כן מהו כפל הלשון "צדק ואמונה", ומתריץ הזוהר הקדוש, שבתחילה, כשהאמונה עדיין בקטנות, ועדיין לא נתחבר בה אמת, נקרא "צדק", אבל כשנתחברת בה אמת, ויודע ברור מה שיש לו להאמין, אזי נקראת "אמונה", כי היא אמונה ברורה ומזוככת בלי שום דופי כלל.

ואומר רביז"ל, שאי אפשר לבוא לאמת כי אם על ידי התקרבות לצדיקים, כי בלי התקרבות לצדיקים, האדם מטעה עצמו מאד, ואינו יודע באיזו דרך ללכת, אבל ידי התקרבות לצדיקים, שכבר יצאו לגמרי מכל מיני הסתכלויות של עולם הזה, ומוחם ומחשבתם תמיד משוטטים בעולמות העליונים, ומייחדים בכל עת ורגע ייחודים קדושים, הם דבוקים בקונם בביטול כל ישותם ועצמותם, ועל ידיהם יכול אדם לקבל עצות טובות ונכונות על כל דבר, ויזכה לעסוק בתפילה ולבוא לידי אמת ואמונה, ולצאת מן הגלות לגמרי, ולכן עיקר עבודת האדם להתקרב לצדיקי אמת שבדור, שמגלים דרכי האמונה והתפילה בעולם, ולציית לכל דבריהם כל אשר יאמרו כי הוא זה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קכ"ג), כי על ידם יש תקוה טובה לצאת מן החושך והגלות, ולזכות לאור הגאולה.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שצריכין לזכור דברי רביז"ל (ספר המדות אות צדיק סי' ב"ג), קרבת הצדיקים טוב בעולם הזה ובעולם הבא, כי הצדיקים עושים טובות לאדם ברוחניות ובגשמיות, ומזכים אותם בין בעולם הזה ובין בעולם הבא, וכן אומר רביז"ל (שם סי' ע"ד), המקורבים שיש לצדיק בחייו, הם יהיו מקורבים במותם, כי אם אדם מקרב עצמו באמת לצדיק אמיתי בעולם הזה, אזי גם לאחר מותו יהיה מקורב אליו, ויזכה להגיע להיכלו.

וסיפר מוהרא"ש נ"י, שפעם סיפר רביז"ל (חיי מוהר"ן סי' ק"א), על תלמיד אחד של הרה"ק רבי מנחם מעדל מויטעבסק זי"ע, שהיה סוחר גדול והיה נוסע ללייפסיק בחייו, וכשנפטר לעולמו נדמה לו כאלו הולך ונוסע ללייפסיק עם אנשים שלו כאשר היה נוהג בחייו, ונדמה לו גם עתה כאלו הוא נוסע לשם עם הנאמן שלו והבעל-עגלה כדרכו תמיד, ובדרך נסיעתו התחיל להתגעגע ולהשתוקק מאד ליסע לרבו מוריגו הרב מנחם מנדל זי"ע, לקבל פניו הקדושים, ומרב תשוקתו היה חפץ להפקיר הכל, ולשוב מאמצע הדרך למקום רבו, והתחיל לדבר זאת לאנשיו שנסעו עמו שהוא משתוקק לזה, והתחילו לשחוק ממנו ולדחותו מזה, כי איך יעלה על הדעת לסתור משא-ומתן כזה, ועל-ידי-זה מנעוהו מזה, ואחר-כך חזר ונתלהב בהשתוקקות נמרצת ליסע לרבו, וחזר ואמר לאנשיו שהוא חפץ בזה, וחזרו למנעו ולדחותו בדבריהם, שאי אפשר לבטל משא-ומתן כזה, לשוב מדרך כזה ללייפסיק לבטל עסק כזה, ולנסוע עתה לבית רבו, ושמע לדבריהם גם בפעם הזאת ונמנע מזה, אחר-כך חזר

ונתעורר בהתעוררות רבה וגדולה מאד, ואמר שאינו שומע כלל שום דבר, כי הוא רוצה דייקא מאד לנסוע לרבו ולהפקיר הכל בשביל זה, וכל מה שאנשיו מנעו אותו בדברים ומענות ואמתלאות, איך אפשר לעשות דבר כזה באמצע עסק כזה, לא שמע לדבריהם כלל, והיה חזק בדעתו לנסע דייקא תיכף ומיד לרבו, וצוה עליהם שיחזירו פניהם מדרכיהם כדי ליסע עמו למקום רבו, וכשראו שאין יכולים למנעו בדברים ומענות, עמדו ומרדו בו, ואמרו, שאינם רוצים לציית אותו בדבר זר כזה, וגער עליהם שיעשו כרצונו דייקא, והם לא רצו לשמעו, והתחיל לכעוס עליהם מאד על שאינם רוצים לציית אותו, כי הוא הבעל הבית שלהם ומחויבים לשמוע לו ככל אשר יאמר, בתוך כך הודיעו לו האמת, שהוא כבר מת ושכל אלו שנוסעין עמו הם מלאכי חבלה, שהם מוליכין אותו ומטעין אותו בדרך הזה, ענה ואמר, עתה בודאי אני חפץ דייקא שתוליכו אותי מיד לרבי הצדיק רבי מנחם מנדל זי"ע, ענו הם ואמרו עתה בודאי אין אנו מרצים לזה להוליך אותך אליו, והיו מתעצמים בדין זה, הוא רצה שיוליכו אותו לרבו והם לא רצו, עד שהביאו את המשפט לפני הבית-דין שלמעלה, ופסקו שהדין עמו שצריכין לעשות רצונו להוליכו מיד לרבו, וכן היה שתיכף ומיד הוליכו אותו לרבו הצדיק מורנו הרב מנחם מנדל זי"ע, שהיה עדיין בחיים אז בארץ-ישראל, והביאוהו לביתו, וכשנכנס לבית הצדיק מורינו הרב מנחם מנדל זי"ע, נכנס עמו אחד מהמחבלים ונפחד הצדיק ונשאר חלשות ועוררו אותו, ואחר-כך ישב הצדיק ועסק בתיקונו בערך שמונת ימים עד שתיקנו, וסיפר רביז"ל מעשה זה למען דעת עד כמה צריכין

להתחזק עצמו בהתקרבות להצדיק, גם שם אחר פטירתו, והעיקר תלוי בזה העולם, שמי שהוא חזק בזה העולם באמונה בהתחזקות האמתית יזכה גם שם לזה.

גם סיפר מוהרא"ש נ"י, שהחווה מלובלין זי"ע פעם סיפר, שהיה להרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע חסיד, שהיה עסקו בעשיית יישן שרף משויפין, והיה נוהג לשאול הרבי ר' אלימלך זי"ע על כל פרט ופרט שהיה עושה, כי היה איש תמים והיה חזק מאד באמונת חכמים, וכשנפטר הרבי ר' אלימלך זי"ע, לא היה לו מי לשאול שאלותיו עד שנפטר מרוב צער, ואחר פטירתו נדמה לו שהיה עדיין עוסק במסחרו ועושה יין שרף, ופתאום נשבר אחד מכליו, והיה רוצה ללכת להרבי ר' אלימלך זי"ע לשאול אותו מה לעשות, וצחקו עליו המלאכי חבלה, ולא הניחו אותו, אבל הוא התעקש מאד שצריך ללכת לרבו, והתעקש כל כך עד שהוכרחו לקחת אותו לרבו, וכשהגיע להיכל הרבי ר' אלימלך זי"ע, הודיע אותו הרבי ר' אלימלך זי"ע, שהוא כבר נפטר, ועל כן ישאר אצלו, ולא ילך לחוץ, וכן עשה, וסיים החווה מלובלין זי"ע, שהחסיד עדיין יושב אצל הרבי ר' אלימלך זי"ע, ומלאכי החבלה מחכים עליו מבחוץ...

גם סיפר מוהרא"ש נ"י, שהיה להרה"ק רבי אברהם דוב מאורויטש זי"ע בעל ה"בת עין" זי"ע חסיד אחד שהיה נוסע אליו כל ראש חודש מטבריא לצפת על חמור לסעודת ראש חודש, כי ה"בת עין" גר בסוף ימיו בצפת, ויהי היום, שנפטר ה"בת עין" זי"ע לעולמו, וגם

החסיד נפטר, והגיע ראש חודש, ורצה לנסוע על חמור לקבל פני רבו ולאכול עמו סעודת ראש חודש כרגיל, וצחקו עליו, ואמרו לו שכבר נפטר מן העולם, ואינו יכול לנסוע אליו, אבל הוא התעקש מאד שהוא מוכרח להגיע לרבו, ולבסוף הגיחו אותו, ונשאר בהיכל רבו, הרי רואים מכל הסיפורים אלו, שאם אדם מקורב באמת לצדיק אמיתי בחיים חיותו – גם לאחר מותו יהיה מקורב אליו, ויזכה לקבל פניו בהיכל קדשו, וליהנות מזיו אורו, על כן אשרי הזוכה להתקרב לצדיק אמיתי בחיים חיותו, ולקבל ממנו אמת ואמונה ועבודת התפילה, כי אז יזכה לחיים טובים ונצחיים בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים מ"ו) **צדק צדק תרדוף למען תחיה וירשת את הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך, ויש לומר, שמרומז בפסוק זאת גילוי הנ"ל של רביז"ל, צדק צדק תרדוף ותרגומו "קושטא קושטא", פירוש, אמת אמת, ויש להבין מהו כפל הלשון של "צדק צדק" שהוא אמת כפולה, גם למה צריכין ש"תרדוף" אחר הצדק, וגם מהי המדה כנגד מדה, שבזכות הצדק והאמת "תחיה" וגם "וירשת את הארץ", והנה לפי דברי רביז"ל הנ"ל מובן כל הענין מאד, כי העיקר לעשות מצדק אמונה, היינו לחבר בה אמת, ולדעת באמת במה צריך להאמין, אבל איך זוכין לאמת? על ידי שרודפים אחר הצדיק ומתקרבים אליו במסירת נפש ממש, ואז זוכים להגיע לקדושת ארץ ישראל שהוא אור האמונה ומקום**

התגלות הנסים, וזוכין להיות מקורב אל הצדיק בזה ובכא לנצח, וזהו צדק צדק תרדוף, היינו שתדוף אחר הצדיק ותקבל ממנו קושטא ואמת, שעל ידי זה תהפוך הצדק לאמונה, שזהו מה שפירש רש"י - צדק צדק תרדוף, הלך אחר בית דין יפה, ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ל"ב:) הלך אחר חכמים לשיבה, אחר רבי אליעזר ללוד, אחר רבן יוחנן בן זכאי לברור חיל, אחר רבי יהושע לפקיעין, אחר רבן גמליאל ליבנה אחר רבי עקיבא לבני ברק וכו', היינו שתדוף אחר הצדיקים ותתקרב אליהם באמת ותקבל מהם נקודת האמת והאמונה, "למען תחיה", כי על ידי זה תזכה לאריכות ימים ושנים טובים, וכמובא בספר המדות (אות אמת ס' ז) על ידי אמת לא ימות קדם זמנו הקצוב, וגם "וירשת את הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך", כי על ידי שתקבל אמת ואמונה מן הצדיקים, תזכה לקדושת ארץ ישראל שהוא מקום התפילה והנסים, וגם תזכה לרשת את הארץ העליונה, שהם חיי עולם הבא ולהיות ביחד עם הצדיק במחיצתו, והשם יתברך יזכנו להיות מקורבים לצדיקים אמיתיים בזה ובכא לנצח, ונזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך ולעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

